

SOUHRN

Přes ekonomické a regulační pobídky k přechodu k udržitelnějšímu hospodaření na půdě mnoho zemědělců v celé Evropě tyto praktiky dosud nevyzkoušelo nebo nebyli motivováni ke změně svého dlouhodobého chování. Příčinou toho mohou být složité sociální faktory ovlivňující zemědělce.

Projekt SoilCare zkoumá a podporuje použití „půdu zlepšujících pěstebních systémů“ (dále jen SICS – z anglického originálu Soil-Improving Cropping Systems) ke zlepšení kvality půdy s pozitivními účinky na udržitelnost a ziskovost. SICS jsou založeny na holistickém (celkovém, komplexním) přístupu k obhospodařování půdy, který se skládá z dlouhodobého střídání plodin a „integrované“ kombinace vstupů a technik obhospodařování.

Zde uvádíme, jak mohou tvůrci politik podporovat sítě zemědělských farem k posílení sociálního kapitálu s cílem podpořit zavádění praktik SICS.

Sdílené poradenství

Demonstrační farmy

Možnosti v rámci zemědělské politiky

Ukázalo se, že budování sociálního kapitálu pozitivně ovlivňuje zavádění inovativních postupů v zemědělství. Následující opatření mohou zlepšit udržitelné hospodaření na půdě:

- Podpora poskytovatelů informací, které zemědělci respektují a kterým důvěřují např. poradci
- Podpora rozvoje různých zájmových skupin, které zahrnují zemědělce i nezemědělce
- Podpora farmářských zájmových skupin, které jsou otevřené ke zkoušení nových věcí - např. inovativní farmářské zájmové skupiny
- Řešení právních nesrovnalostí (např. zemědělec versus vlastník půdy) prostřednictvím odborné podpory mnoha zúčastněných stran (skupin) a dlouhodobých smluv

**Budování
důvěry**
prostřednictvím
dlouhodobých kontaktů
a smluvních vztahů
může napomáhat
implementaci
(přijímání) SICS

Prvky sociálního kapitálu potřebné pro přijímání SICS

Výzkum zdůraznil čtyři hlavní složky sociálního kapitálu, které mohou ovlivnit přijímání zásad udržitelného hospodaření na půdě našimi zemědělci. Mezi tyto složky a možnosti zemědělské politiky v rámci posílení sociální kapacity patří:

DŮVĚRA je klíčová. Pokud zemědělec nedůvěřuje osobě nebo instituci poskytující informace, považuje je za nedůvěryhodné. Zemědělci důvěřují spíše informacím od těch, kteří jsou v podobné pozici jako oni např. jiní zemědělci, než výzkumným pracovníkům, zaměstnancům státní správy nebo ekologům. To je částečně proto, že mají pocit, že ostatní zemědělci znají a chápou jejich cíle a hodnoty více než lidé z jiného prostředí. Nedůvěra může nastat v důsledku nedostatečné informovanosti a pružnosti vzájemných kontaktů, zatímco vzájemná důvěra v konání zemědělců pomáhá budovat vztahy.

PROPOJENÍ ovlivňuje naše chování. Díky rozmanitosti ve Vaší zájmové skupině můžete skutečně sledovat inovace. Například pokud jsou zemědělci součástí širší komunity, jako jsou operační skupiny EU, učí se od ostatních zemědělců i agronomů a poradců v oblasti životního prostředí. Inovace může být potlačena, pokud nedojde k propojení široké zájmové skupiny ve Vašem místním prostředí.

STANDARDY (NORMY) jsou sdílená očekávání toho, jak by lidé měli jednat. Norma pro inovace – pocit, že je správné vyzkoušet něco nového – je důležitá, k tomu aby zemědělce motivovala k využívání praktik pro lepší udržitelnost hospodaření na půdě. Studie provedené v řadě zemí ukázaly, že zemědělci jsou ochotnější změnit postupy, pokud to dělají i jejich vrstevníci. Může to však také představovat překážku, pokud tito vrstevníci měli v minulosti negativní zkušenosti nebo vnímání udržitelnějších postupů, např. názory konvenčních farmářů na ekologické zemědělství.

MOC ije spojena s pozicí a znalostmi. Moc a důvěra je patrná ve vztazích majitelé zemědělské půdy – nájemci, kde majitelé (pronajímatelé) činí ústřední rozhodnutí o řízení farem. Dlouhodobější smlouvy a podpora transparentní výměny znalostí jsou dobrým způsobem, jak přerozdělit mocenskou rovnováhu a vytvořit větší transparentnost, regulérnost a procesní spravedlnost.

Výměna znalostí a zkušeností

Inovativní normativy pro SICS

Mohou být budovány
prostřednictvím spolupráce
s demonstračními farmami
a lepším propojením mezi
farmáři (zemědělci)

Cesty pro zvýšení sociálního kapitálu

Podněcování spolupráce a přístupů ke spolupráci v různých kontextech může být účinné za podpory čtyř klíčových složek sociálního kapitálu popsanych výše. Pro zájmové – interaktivní skupiny jsou k dispozici granty Evropské unie a některé národní vládní programy a poradenské systémy. Například operační skupiny EU pro půdu poskytují podporu pro posílení spojení mezi zemědělci, poradci a výzkumnými pracovníky. Při řešení nesrovnalostí v managementu zdraví půdy je nutné zaměřit se na to, aby se SICS stal normou. Podpora ze strany důvěryhodných, nezájatých externích agentur, jako zprostředkovatelů mezi mnoha zúčastněnými stranami, bude napomáhat rozvoji skupin pro hospodaření na půdě.

Celý článek na adrese: <https://emeraldopenresearch.com/articles/2-8/v2>

Více informací o SoilCare viz: <https://www.soilcare-project.eu/resources/deliverables>

@SoilCare_eu

Soilcare projekt je financován výzkumným a inovativním projektem Evropské unie Horizont 2020, jako projekt č. 677407.

